

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ! Прийміть сейчас участь в боротьбі проти польського наїзду у Східній Галичині, жертвами на Фонд Негайної Допомоги!

ВЕЛИКИЙ ЗЕМЛЕТРУС В ЧІЛІ

АНТОФАГАСТА, Чиле, 11. листопада. — Копапо, столицю чилійської провінції Антама (в південній Америці), настигло нині велике трясіння землі, котре потягнуло за собою коло 100 жертв з людей.

В цьому місті почуто землетрус в перше коло опівночі. В кілька годин опісля на місто вдарили такі великі філи морського припливу, що затопили кілька прибережних дамб, примушуючи застрашене населення втікати в глибокі міста. Незадовго потім асикте телеграфічне та телефонічне пошукання міста з мінючою та пошуканням було перерване. Морські бурюни почали заливати місто, і люди мусли втікати на гори. Спокуди довіра насеління місту про страшне знищення, зроблене землетрусом на півночі. Осередком землетрусу мало бути містечко: Копіно, Овале, Валеран, Чанараль та Сан Фернандо. Перше з них потерпіло найбільше. Торговельна діяльність міста Валерана ціла залита морськими філими. Комунікація між самісіма та головними містами Чиле зривана зовсім.

САНТІАГО, Чиле, 11. листопада. — Хоч поки що це не може бути навіть мови про повні досконалих про знищення, заподіяні землетрусом, все таки тимчасові звіти говорять про знищення 500 домі в Копіно, морським філом Вальпарайсо та Антофагасто, залиття великої частини міста Антофагаста, залиття рибальських домів в Влас та знищення всего морського побережя в провінції Кокімо.

На якийсь випадок можна вжити з розмірів катастрофи, що від землетрусу потягли сотні людей.

ОСТРИЙ ВИСТУП БУВШОГО ПРЕЗИДЕНТА ВІЛСОНА ПРОТИ РЕПУБЛІКАНЦІВ

ВАШІНГТОН, 11. листопада. — З привітання Свята Для Звільнення Оружжя перед домом бувшого президента В. Вільсона збиралася велика толпа його партійних прихильників та зробила йому велику овацію, у відповідь на котру він знизався на балкони дому в промові, виголошеній до демонстрантів, остро критикував теперішню адміністрацію за її загрозливу політику.

Вільсон говорив, що люди, котрі виступили проти його політики в справі мирових договорів, не представляли настрою американського народу. Сей і тепер стараться їти все наперекір, тоді як теперішня адміністрація все їде влізати. Він закликав адміністрацію, що вона ступила проти участі Злучених Держав в Літні Народів тому, що провідники адміністрації воляли особисті почести від почести цілого народу.

ХОЧУТЬ ВИМУСИТИ СКЛИКАННЯ ШЕ ОДНОЇ НАДЗВИЧАЙНОЇ СЕСІЇ КОНГРЕСУ

ВАШІНГТОН, 11. листопада. — Щоби ухоронитися перед поведанням наслідками з нещасного для себе складу нового конгресу, републіканська адміністрація мала вже ринитися не скликати в 1923 році надзвичайного засідання конгресу, бо тоді ново вибраний конгрес збереться після постанов конституції аж в перший понеділок в грудні 1923. року, а до того часу за 13 місяців настій опозиції може в дещо сильно змінитися на користь адміністрації.

Добавочку сю постанову, опозиція стараться за всяку ціну довести президента Гардінга до скликання проти своєї волі й заміру надзвичайної сесії конгресу в 1923. році. В тій цілі мають тепер вестися переговори між тими званими поступовими републіканцями та демократичними представниками в обох палатах конгресу. Очевидно, вигукати можна лише відповідною політикою вже на засіданні конгресу, що збереться на кінець листопада.

РІЧНА КОНВЕНЦІЯ ПРОМИСЛОВИХ РОБІТНИКІВ СВІТА

ЧІКАГО, 11. листопада. — Сюди почали вже являтися делегати на річну конвенцію "Промислових Робітників Світа" (А.І.Даблю, Даблю), що має початися в понеділок.

Між річними справами, що мають бути порушені на конвенції, є спосіб організації робітників в організацію, не опертую на поділ робітників на звичайні ремесла; провозглашені оголошення на сесії генерального з'їзду, аби в той спосіб примусити уряд до позародження шари анім політичним азіанкам в Злучених Державах; міжнародна організація робітників з ціллю задоволення шкідливих робітників інтересам в однім краю робітниками в другім; і т. д.

МАЙНЕРИ ПОТВЕРДИЛИ КОНТРАКТ

НЬЮ ЙОРК, 12. листопада. — Уряд майнерської юнії оголосив, що члени юнії чекає загальне голосування по підтвердженню зроблений недавно контракт з підприємцями. За підтвердженням вийде 125,000, проти 27,000 голосів.

Вислід, господарства означає, що контракт буде ринком до 1. щитня наступного року, коли юнії та підприємці мусять заключити нову угоду.

НЕ ПОМОЖУТЬ "МОКРИМ" ШУКАЧКАМ.

ВАШІНГТОН, 12. листопада. — Корабельна Рада віддала нині острого американським властителям кораблів, що живили вини спосіб перенесення американських кораблів на власність чужинців не вратує цих кораблів перед переслідуванням їх за волею алькоголю.

ПОЖАР КОРАБЛЯ НА МОРЮ.

Стаття безбездного телеграфу коло міста Норфок в штаті Верджинії передувала безбездного телеграфу депешу, вислану пароходом "Мансум" — ом, після котрої він має бути в огні на повнім морі. Телеграма подає далі, що огонь шириться та загрожує небезпечкою морякам. Телеграма подає, що корабель в хвилі висилки телеграм нахилився на 76 миль від Кейп Гатерас.

Телеграфічна стаття сейчас повідомляла уряд надбережної сторожі, а с вилася для рятунку корабель вказане телеграмою місце.

СКОРИЙ ЗРІСТ І МОЖЕ Й СКОРИЙ УПАДОК ФАШІСТІВ.

Фашисти (кріпін) націоналісти мають тепер армію в силі 450,000 людей. Си армія виправлена, організована зовсім після новітніх зразків. Має скориштри, нові гармати, нові танки, літаки і навіть спеціальні судна для ловлення на морі підводних лодок.

Си фашистська армія спершу була створена для зборення комуністів але коли комуністи втерали сіду, фашисти обернувшись проти італійського правління, яке теж зборили і переконуючи й короля Віктора Емануїла на свою сторону.

Тепер вони мають правління в Італії у своїх руках і мають теж за собою значну частину населення і незабаром їх правління має проголосити розв'язання парламенту і нові вибори.

Однак провідник фашистів поводитися як самодержецький ти підняв запаніє і вплив фашистів. Тому теж заповідають їм близький кінець.

КРАСНИЙ УСТУПИВ.

Вісті з Москви, столиці Московщини, доносять, що московський більшовицький комісар загрозливою торгівлі Леонід Краснін уступив зі свого становища.

Се перше підтвердження сесії, яку вже давніше подавали часописи із Західної Європи.

ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ НА ПІДВОДНИЙ СКАЛІ

Флотний федеральний уряд завовав в кількох морських підприємств допомогу для воєнного американського корабля "Чайлд" — а, що йшли на на правду до бруклінських корабельних верстатів, застряг на дорозі на підводній скалі на морській глибині коло Блок Англанд. Завим, одинокі замовлені кораблі вийшли на місце нещастя, команда воєнного корабля вже телеграфувала безбездного телеграфом, що корабель вдалося виласити силами вивиритися з морської скали, та що він доїде до порту власною паровою, що ушкодження корабля від випадку невеликі.

НА ПЕРЕДНІЙ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ.

Донецька губернія, яка не поправилася ще від торішнього голоду, стоїть знову перед загрозою опинитися в дуже скрутному становищі. "Комуніст" повідомляє, що посуха мала своїм наслідком те, що урожай був дуже незначним. Недосів в губернії — величезний. Зараз в губернії парохується білизні як 300,000 голандців, які вимагають негайної допомоги. Деяким воєнним маршпальського повіту загрожує майже повний голод. Український Червоний Хрест подає тільки 14 відсотків голандців виключно дітей. Ара так само своєю діяльністю значно скоротила.

САМОВИВІСНОВСТВО УРЯДНИКА З НУЖДИ.

З Варшави повинні самовивіснотися наслідком дорожничих та нужди польський урядник Лукашук. На столі залишив лист такого змісту: "Міраю, бо мені так хочеться, що кому до того?"

ДОМБІЛЬ УЛАСКАВЛЕННЯ.

Варшавський апелюючий суд оголосив засуд на комуністичного посла Домбля. Поперення засуд на 6 літ в'язниці унісважено. і Домбля заарештовано на 3 роки тюрем та на утрату громадянських прав.

ВІТОС ПОТОВКОВС.

Бувший польський прем'єр не діяльність на ворожості до Вітоса. Вітос, іхав недовгого більшовицькі, злобував все ширші розміри. На підставі даних Всеукраїнської церковної ради мається 2,000 унісважено. і Домбля заарештовано на 3 роки тюрем та на утрату громадянських прав.

ПОЖЕЖА У ВАРШАВСЬКОМУ СЕНАТІ.

У Варшаві при вуд. Вейскій будуватися плати на Поміщені польського сенату. Як допосить варшавських телеграм, 16 жовтня вибух там огонь, і то рівночасно в кількох місцях. Пожарна сторожа вгасила огонь.

ВІДБУДОВА СРУСАЛИМУ.

В Лондоні основано жидівське товариство для відбудови Єрусалиму. Це товариство вже відновило водопроводи, побудовані ще королем Соломоном і вітрові млини, що похолодають із середніх віків. Відре старовано деякі старинні мурі та брами, між иншими браму Ефрейфську, котрою має відзакати Ісус Христос тиждень перед своєю смертю. До відбудови уживатися туди самих каменоломів, котрих уживав Соломон. Також відновлено дім Платя. Христос має сказати: "Егее Ісусе."

ПОВОРІТ ЕМІГРАНТІВ ПО 300 РОКАХ

По славному бою під Білою Горію 1620. р. де Німби вбили до порту чеську шляхту, багаті Чехія вимігрувало з батьківщини, втікаючи від переслідувань австрійського уряду. Теперішній уряд Чехословацької вільної республіки заізвав потомків тих емігрантів до повороту до вітчизни. Для їх осідку призначено місто Загреб на Моравії, де має поселитися 300 чеських родин. Німеччини і Росії згодою до повороту. Кошти подорожі покриває чеський уряд.

РОЗПАД "ЖИВОЇ ЦЕРКВИ" В РОСІ.

Розпад в московській групі "Живої церкви", який стався сими днями, відбувся також і на провінції. Як констатують совітські газети, в ряді літ групи т. зв. постунового духовенства або розпалася, або не стріпи співчуття у населення зясам припинили своє існування.

ЦЕРКОВНИЙ РУХ НА УКРАЇНІ.

Рух за українцізацію церкви не діяльність на ворожості до більшовицькі, злобував все ширші розміри. На підставі даних Всеукраїнської церковної ради мається 2,000 унісважено. і Домбля заарештовано на 3 роки тюрем та на утрату громадянських прав.

УКРАЇНСЬКЕ ПОВСТАННЯ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ РОЗГОРІЛОСЯ

МІСТО ТАЛІЧ НАД ДНІСТРОМ В ОГНІ.

БЕРЛІН, 26. жовтня. (Вл. кор.). — Тутешній німецький листник "Берлінер Тагесблат" у нинішньому виданні доносить з Відня в кореспонденції п. з. "Українське повстання у Східній Галичині. — Галич горить!"

Як доносить зі Львова, набирає український повстанчий рух проти безправних польських заходів влучити (завдати) Східну Галичину, якій мирова умова признала певну самостійність, щораз більш розійти. Як відомо, мирова конференція перед трома роками уповажнала Польщі, "обсадити військом Східну Галичину аж по ріку Збруч для охорони життя і майна населення Східної Галичини перед небезпечкою, яка грозить їм з боку більшовицьких банд. Однак се уповажнення — говорилось далі в сім рішенні — не має ніякого впливу на остаточно рішення Найвищої Ради про повстання становить Польща вже три роки у Східній Галичині, як у заобумному краю. Щоби приготувати насильним шляхом прилучення Східної Галичини, польське правління укладає карикатуру "автономії" і пробує перекласти також і там примусові вибори до польського "сейму", хоча в сій справі воно стігнулося з одностороннім опором всіх партій Галицької України.

Українці хвилюються теоретичних актів в цілому краю. Вони почали нищити залізничні; перетинали телеграфічні дроти; плавили польські машини; стріляли польських жандармів поліція і армійські українські справи. Польки злязали, до острого переслідування і заклиди ший край військом. Наслідком того вибуху загальне повстання в повітах Сокаль, Зборів, Збарж, Тернопіль, Рогатин, Бережани і Перемишляни. Польські війська і поліцію почали прогнано, почали вибито. Польські колоністи і ділячі, яких добра погано, втікають на захід. Повстання розширюється на сусідні повіти Бібрку, Чортків і Станіславів.

Зі Львова, і Перемишля, Кракова і Любана відійшли на схід кілька польських кавалерійських бригад з відділами машинних крісів. Є чутки, що Галич над Дністром стоїть в огні. Біля Козови мало прийти до справжньої битви.

НОВИЙ ЗАПИТ В ІТАЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ В СПРАВІ ЛЯЦЬКОГО РОЗБОЮ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ

РИМ, столиця Італії, 20. жовтня. — Посол Італійського парламенту ДІНО ФІЛІПОС звернувся до Італійського міністра внутрішніх справ з таким запитом:

Чи Італійське правління знає, що Польща без дозволу аніжнітських держав рознісала у Східній Галичині, в краю, який після 91 артикулу сен-жерменського мирового договору нахилилася під суверенітет аніжнітських держав, вибори до польського союму у Варшаві?

Якє становить думає Італійське правління заняти супроти свого безправного поступку Польщі, який може викликати неспокій у Східній Галичині і в ший Східній Європі.

ПЕРЕДВИБОРЧА АГІТАЦІЯ В АНГЛІ

ЛОНДОН, 12. листопада. — В Англії вже добре розгорілася виборча боротьба.

Пример Ендрю Бонар Ло трохи зазедував ізба простуді, але проте їде до Глестера, де вголосить програмову передвиборчу промову.

Бувший прем'єр Лойд Джордж обідає Ваїю, де вголосить промови. Скрізь його витяють із запалом.

В ЦАРГОРОДІ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО ЗАВОРУШЕННЯ

ЦАРГОРОД (Костянтинівка), столиця Туреччини, 12. листопада. — Царгород (Костянтинівка) стоїть під ударом страляного пороху, який Британії серед великих труднощостей обібрають від огню і вибуху.

Британський генерал Гарингтон зиває аліанті, щоби прискорити мирову конференцію з кемалістами, бо тільки се може спасти Царгород перед заворушеннями, які можуть викликати царгородські Турки.

Міжком зростає тут ненависть до християн і серед них повстання північної перекля ізба небезпечкою турецької поліції.

Одначе аліанті вестати мирової конференції не прискорили і вона має зачатися як 20. с. м. в Лозанні, у Швейцарії.

ВИБОРИ В ПОЛЬЩІ

ВАРШАВА, столиця Польщі, 12. листопада. — Пасудський заобув незначну більшість при виборах до "сейму". Лівниця має 183 посів, правниця 168, блок національних меншостей 83 посів, крайня лівниця і комуністи 21 посів.

ЧЕРНІН НАРКАЄ НА ПОЛСЬКОГО

МОСКВА, столиця Московщини, 12. листопада. — Московський більшовицький комісар міжнародних справ Григорій Чернін, вивав заву, в якій нарікає, що "Полска" не хоче прийняти на посередництво більшовицького дипломатичного посла у Варшаві.

ВИЙШЛА З ДРУКУ ДАВНО ОЧІКУВАНА
НОВА РАХУНКОВА КНИЖОЧКА
з інформацією в українській мові з додатком друку цікавих відомостей
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Замовлення просити разом з грошима на адресу видавництва
"СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

